

KANDIDÁTSKÉ ZEMĚ EU

OSNOVA

- rozšiřování EU
- kdo může vstoupit?
- proces rozšiřování
- politika rozšiřování EU
- kandidátské země do EU (Turecko, Makedonie, Island, Černá Hora, Srbsko)

1. ROZŠIŘOVÁNÍ UNIE

- 1957 (6 členských států) – dnes (27 členských států)
- reakce na politické změny (podpora hospodářského růstu a posílení demokratické síly)

rok	přistupující stát/y
1957	Belgie, Německo, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko
1973	Dánsko, Irsko, Spojené Království
1981	Řecko
1986	Španělsko, Portugalsko
1995	Rakousko, Finsko, Švédsko
2004	ČR, Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovinsko, Slovensko
2007	Rumunsko, Bulharsko

2. KDO MŮŽE VSTOUPIT?

- o členství může požádat každý evropský stát, který uznává demokratické hodnoty EU a zavazuje se je podporovat
- podmínky členství:
  - *politické* (stabilní instituce zaručující demokracii, právní stát)
  - *ekonomické* (fungující tržní hospodářství a schopnost odolávat konkurenčním tlakům a tržním silám v EU)
  - *právní* (přijmout platné právo a judikaturu EU)

3. PROCES ROZŠIŘOVÁNÍ

- 3 fáze (všechny musí schválit všichni stávající členové):
  1. perspektiva členství (jakmile země připravena, udělen kandidátský status)
  2. status kandidátské země pro členství v EU (nemusí být zahájena formální jednání)
  3. formální jednání o členství (obvykle vyžaduje reformy vedoucí k přijetí platného práva EU) – 35 vyjednávacích kapitol
- pokud jednání a reformy ukončeny, může země do EU vstoupit (souhlas všech stávajících členů)
- screening = proces analytického porovnání právních předpisů s předpisy EU

politika rozšiřování EU

- vztahuje se na země ucházející se o členství v EU a potenciální kandidátské země západního Balkánu
- proces rozšiřování: země ucházející se o členství v EU (cílem připravit zemi, aby v okamžiku přistoupení mohla převzít své povinnosti jako členský stát)
- proces stabilizace a přidružení: kandidátské země (směřuje k postupnému sblížení potenciálních kandidátských zemí s EU)
- tyto procesy založeny na přísných podmínkách, s ohledem na specifické potřeby a přínosy každé země; podporovány dvoustrannými a finančními nástroji vytvořenými pro tento účel

- *potenciální kandidáti*: Albánie, Bosna a Hercegovina, Kosovo
- *kandidátské země*: Turecko, Makedonie, Island, Černá Hora, Srbsko
- *má vstoupit*: Chorvatsko (žádost 2003, kandidátská země červen 2004, 30.6.2011 členské státy uzavírají přístupová jednání s Chorvatskem, datum vstupu: 1.7.2013)

Turecko (prosinec 1999)

počet obyvatel:	73 722 988
rozloha:	783 562 km ²
hustota zalidnění:	86 obyvk/km ²

- obavy z případné muslimizace EU (99,7 % obyvatelstva jsou Muslimové)

• dohody s EU

- Dohoda o přidružení (Ankarská dohoda) s EHS v roce 1963 – dodatkový protokol v listopadu 1970 (jeho neuplatnění na vztahy s Kyprem) – dokud nesplnění, neotevření žádné z 8 souvisejících kapitol (volný pohyb zboží, právo usazování a volný pohyb služeb, finanční služby, zemědělství a rozvoj venkova, rybolov, doprava, celní unie a vnější vztahy)
- revize přístupového partnerství (18.2.2008)

• hospodářské vztahy s EU

- celní unie (1995) – obchod s průmyslovými výrobky a harmonizace předpisů
- díky tomu posílení obchodu (více než 1/2 zahraničního obchodu)
- vývoz do EU (56,4 % v roce 2007) – textilní výrobky, strojírenské výrobky, dopravní prostředky, dovoz z EU (40,4 %) – průmyslové výrobky: strojírenské výrobky, výrobky automobilového průmyslu, chemické látky, železo, ocel; obiloviny

Bývalá jugoslávská republika

Makedonie (16.5.2005)

počet obyvatel:	2 057 284
rozloha:	25 713 km ²
hustota zalidnění:	80,5 obyv/km ²

- dlouholeté spory s Řeckem o název státu (Makedonie)

● dohody s EU:

- Prozatímní dohoda o obchodu a obchodních záležitostech (2001)
- Dohoda o stabilizaci a přidružení (2004)
- Přístupové partnerství (2008)
- Dohoda o usnadnění vízového režimu a dohoda o zpětném přebírání osob (2008)
- Návrh na zrušení vízové povinnosti (15.7.2009)

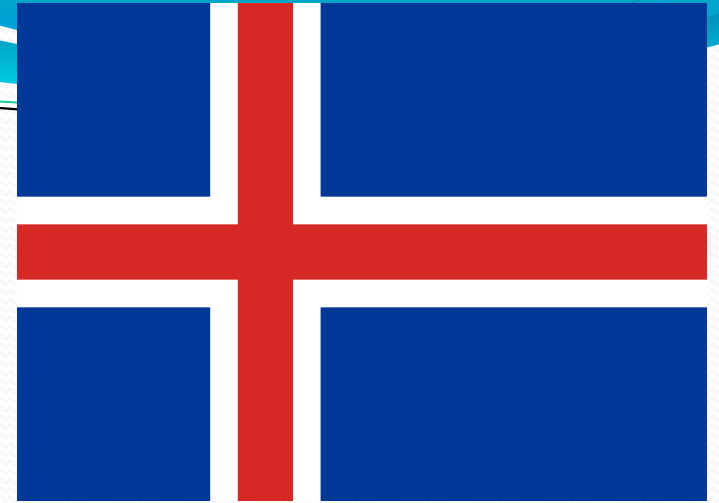
● hospodářské vztahy s EU

- celkový objem obchodu (vývoz a dovoz zboží a služeb): 130 % HDP
- hlavní vývozní zboží: textilní výrobky a ocel
- EU hlavní obchodní partner (60 % dovozu, 47 % vývozu)
- země západního Balkánu (34 % vývozu, 11 % dovozu)

Island

počet obyvatel:	318452
rozloha:	103000 km ²
hustota zalidnění:	3,1 obyv/km ²

- dlouhá tradice demokracie a řádné správy věcí veřejných, vysoká úroveň z hlediska sociálních a environmentálních otázek
- členství v EHP (značná integrace s EU), Schengenu , 1970 ESVO
- 2/3 zahraničního obchodu realizován s členskými státy EU
- signatář dublinského nařízení o azylové politice v Evropě, zakládající člen Severoatlantické aliance (NATO)

Černá Hora (17.12.2010)

počet obyvatel:	618197
rozloha:	13812 km ²
hustota zalidnění:	49 obyvv/km ²

• dohody s EU:

- Dohoda o stabilizaci a přidružení /2007)
- Dohoda o evropském partnerství (2007)
- Dohoda o usnadnění vízového režimu a dohoda o přebírání osob (2008)
- Prozatímní dohoda o obchodu a obchodních záležitostech

• hospodářské vztahy s EU

- autonomní obchodní opatření EU (od 2000)
- největší příjmy z vývozu: cestovní ruch, výroba hliníku
- EU hlavní obchodní partner
- vývoz zboží a služeb do EU, dovoz: 104,7 % HDP

Srbsko (1.3.2012)

počet obyvatel:	7276195
rozloha:	77 474 km ²
hustota zalidnění:	103 obyv/km ²

● dohody s EU:

- Dohoda o stabilizaci a přidružení
- Prozatimní dohoda o obchodu a obchodních záležitostech
- Dohoda o usnadnění vízového režimu a dohoda o zpětném přebírání osob
- Návrh na zrušení vízové povinnosti
- Evropské partnerství

● hospodářské vztahy s EU

- EU největší obchodní partner, hlavní zahraniční investor
- vývoz do EU (56 % z celkového)
- dovoz z EU (54 %)

● zdroje:

- Evropská komise – Rozšíření – Kandidátské země – Rozšíření [online]. cit. [2011-30-4]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/enlargement/candidate-countries/index_cs.htm>.
- Evropská komise – Rozšíření – Potenciální kandidáti – Rozšíření [online]. cit. [2011-30-4]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/enlargement/potential-candidates/index_cs.htm>.
- Evropská komise – Rozšíření – Rozhodlo přistoupit k EU– Rozšíření [online]. cit. [2011-30-4]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/enlargement/acceeding-country/index_cs.htm>.
- Činnosti Evropské unie – Rozšíření [online]. cit. [2011-30-4]. Dostupné z: <http://europa.eu/pol/enlarg/index_cs.htm>.
- Statistics – EUROSTAT [online]. cit. [2011-30-4]. Dostupné z: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database>.
- Evropa | Ministerstvo zahraničních věcí České republiky [online]. cit. [2011-30-4]. Dostupné z: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/index.html>.
- Evropa – vlajky evropských států [online]. cit. [2011-30-4]. Dostupné z: <<http://vlajky.yin.cz/evropa/>>.

děkuji za pozornost 😊